

Sygn. akt V U 562/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania J. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 kwietnia 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 562/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 21 kwietnia 2016r. odmówił J. Ż. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ubezpieczony nie spełnia wszystkich przesłanek z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008 r. prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. Organ nie zaliczył też żadnego okresu zatrudnienia wnioskodawcy jako pracy w warunkach szczególnych, o której mowa w art. 9 ustawy o emeryturach pomostowych. Odmówił też przyznania świadczenia w oparciu o art. 49 tej ustawy wskazując, iż na dzień 01 stycznia 2009 r. wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat a wymienionych w załączniku nr 1 lub 2 do w.w. ustawy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. Ż., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Domagał się uwzględnienia wymienionych w decyzji okresów jego zatrudnienia do stażu szczególnego w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w L. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumenty wskazane w decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskodawca J. Ż. ur. (...), z dniem (...) ukończył 60 lat. Nie pozostaje w stosunku pracy. Wykazał 38 lat, 4 miesiące i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych, z czego organ rentowy zaliczył wnioskodawcy 15 lat, 7 miesięcy i 28 dni jako okres pracy w szczególnych warunkach, zaliczając na ten poczet zatrudnienie w okresach: 09.07.1974r. - 28.11.1974r., 10.04.1975r. - 21.10.1975r., 11.11.1977r. - 31.10.1981r., 07.11.1983r. - 11.09.1985r., 25.09.1986r. - 31.12.1996r.

(b e z s p o r n e)

W okresie od 09.07.1974r. do 28.11.1974r., od 10.04.1975r. do 21.10.1975r. i od 11.11.1977r. do 31.10.1981r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Z. (obecnie (...)). Do dnia 30 września 1974 r. zajmował stanowisko maszynisty agregatu, a od 01 października 1974 r. do 28 listopada 1974 r. i w późniejszych w.w. okresach pracował jako operator agregatu prądotwórczego. Pracodawca za powyższy okres zatrudnienia wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy, w których wskazał na wykonywanie w tym czasie na obu stanowiskach prac w górnictwie, sklasyfikowanych w Wykazie A w Dziale I poz. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. - wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu.

Od 07.11.1983r. do 11.09.1985r. wnioskodawca pracował jako ślusarz dyżurny w (...) w Ż.. Za okres ten pracodawca wystawił świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych - bezpośrednio przy produkcji miedzi (wykaz B w.w. rozporządzenia).

W czasie od 25.09.1986r. do 31.12.1996r. wnioskodawca kontynuował zatrudnienie na stanowisku ślusarza i ślusarza-spawacza w (...) w Ż. na Wydziale Remontów Dźwignic (...).

Od 01 stycznia 1997 r. do 20 lipca 1997 r. wykonywał tą samą pracę na stanowisku ślusarz-spawacz będąc zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w G..

Od roku 1998 r. wnioskodawca prowadził z przerwami działalność gospodarczą do dnia 30 kwietnia 2014 r.

Od 14 lipca 2014 r. do 4 września 2015 r. był zatrudniony na umowę o pracę jako pracownik ochrony.

D o w ó d: - w aktach rentowych ZUS: świadectwa pracy - k. 5-8; świadectwo pracy w warunkach szczególnych - k. 13-14; poświadczenie ubezpieczenia - k. 18';

- w aktach emerytalnych ZUS: świadectwa pracy i zaświadczenia - k. 13-26.

Dnia 15 lutego 2016r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę pomostową. W wyniku jego rozpoznania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 21 kwietnia 2016., zaskarżoną w niniejszej sprawie, odmówił J. Ż. prawa do emerytury pomostowej.

D o w ó d: - w aktach ZUS: decyzja z dn. 21.04.2016r. - k. 69.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, z uwzględnieniem art. 5-12, emerytura pomostowa przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.; ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat; osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn; ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn; przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał

prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS; po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3; nastąpiło rozwiązanie z nim stosunku pracy.

Art. 9 w.w. ustawy stanowi, że pracownik wykonujący prace maszynistów pojazdów trakcyjnych wymienione w pkt 5 załącznika nr 2 do ustawy, który spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1, 4-7, nabywa prawo do emerytury pomostowej, jeżeli: 1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i co najmniej 55 lat dla mężczyzn; 2) ma okres pracy jako maszynista pojazdów trakcyjnych wymienionej w pkt 5 załącznika nr 2 do ww. ustawy wynoszący co najmniej 15 lat; 3) lekarz medycyny pracy wydał orzeczenie o niezdolności do wykonywania pracy jako maszynista pojazdów trakcyjnych.

Zgodnie z art. 49 cytowanej ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która: po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3; spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12; w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przepisy te wyraźnie wskazują, iż przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków uniemożliwia uzyskanie prawa do tego świadczenia.

W niniejszej sprawie bez wątplenia zostało ustalone, iż wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac, które można by zakwalifikować jako prace w warunkach szczególnym lub szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Jedyne zatrudnienie wnioskodawcy po tym dniu dotyczy zatrudnienia na stanowisku pracownika ochrony, która to praca nie została uwzględniona w wykazach prac szczególnych w powyższej ustawie.

Zasadnicza sporna kwestia dotyczyła klasyfikacji prac wykonywanych przez wnioskodawcę przed 01 stycznia 1999 r. jako prac w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, co pozwalałoby na przyznanie mu spornego świadczenia w oparciu o art. 49 w.w. ustawy.

Regulacja wynikająca z art. 49 ustawy jest regulacją szczególną w stosunku do tej, jaka wynika z art. 4 ustawy. Odstępstwo od zasady wynikającej z art. 4 pkt 6 ustawy (tzn. obowiązku wykonywania pracy w szczególnych warunkach po dniu 31 grudnia 2008 r.) zawężone jest jednak wyłącznie do tych ubezpieczonych, którzy na dzień 01 stycznia 2009 r. legitymują się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych - ale wyłącznie w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, co wprost wynika z art. 49 pkt 3 tej ustawy. Nie wystarczy zatem wykazanie na ten dzień wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem konieczne jest także aby praca ta była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Innymi słowy, w przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do emerytury pomostowej jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Przepis art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie daje podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (por. wyrok SN z dnia 13 marca 2012 r. II UK 164/11 LEX nr 1171289).

Wobec powyższego należało zbadać, czy prace wnioskodawcy na stanowiskach maszynisty i operatora agregatu prądotwórczego w Przedsiębiorstwie (...) w Z. w okresach: 09.07.1974r. - 28.11.1974r., 10.04.1975r. - 21.10.1975r., 11.11.1977r. - 31.10.1981r. oraz na stanowiskach ślusarza i ślusarza-spawacza w pozostałych okresach wymienionych w decyzji, a zaliczane do szczególnego stażu pracy na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. nr 8, poz.43), można jednocześnie zaklasyfikować jako prace wymienione w załącznikach do ustawy o

emeryturach pomostowych. Należy w tym miejscu podkreślić na wstępie, iż Sąd przy ocenie charakteru prac nie jest związany treścią wystawionych przez pracodawców świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu, nie ma podstaw, by prace wnioskodawcy na w.w. stanowiskach zaliczyć jako prace w warunkach szczególnym lub o szczególnym charakterze na potrzeby emerytur pomostowych. W załączniku nr 1 do tej ustawy do prac wykonywanych w szczególnych warunkach zaliczone są jedynie prace bezpośrednio przy obróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu (Zał. Nr 1, poz. 1) oraz prace przy obsłudze dźwignic bezpośrednio przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych. Katalog prac w warunkach szczególnych ustanowiony na potrzeby emerytur pomostowych nie uwzględnia zatem w zasadzie żadnych prac pośrednich i pomocniczych przy drążeniu górotworu, urabianiu minerałów skalnych i przeróbce mechanicznej wykopalin, czy przetwarzaniu rud metali. Tymczasem takimi jedynie pomocniczymi pracami są z reguły prace ślusarzy i ślusarzy-spawaczy czy też osób obsługujących agregaty prądotwórcze. Należy zauważyć, że już sam agregat nie jest urządzeniem służącym bezpośrednio do wykonywania czynności związanych z przetwarzaniem surowca lub produktów przejściowych w wyrób finalny. Czynności ślusarskie i spawalnicze także nie są pracami związanymi z bezpośrednią obróbką miedzi. Co więcej, prace na tych stanowiskach wnioskodawca wykonywał w wydziałach remontowych.

Prace ślusarza i operatora agregatu prądotwórczego nie podlegają zaliczeniu także do innych prac związanych z górnictwem, naftownictwem i hutnictwem, które są wymienione w Załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż wszystkie te prace wymagają bezpośredniego uczestnictwa pracownika w wydobyciu lub przetwarzaniu surowców (np.: pkt 4 - Prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy; pkt 26: Prace bezpośrednio przy obsłudze urządzeń wiertniczych i wydobywczych przy poszukiwaniu złóż ropy naftowej lub gazu ziemnego; pkt 27: Prace bezpośrednio przy obróbce odwiertów w górnictwie otworowym: ropy naftowej lub gazu ziemnego).

W związku z powyższym należało uznać, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki o jakiej mowa w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, stąd brak było podstaw do przyznania mu spornego świadczenia.

Prace maszynisty agregatu prądotwórczego nie mogły być też zaliczone zdaniem Sądu do prac, o jakich mowa w art. 9 ustawy, czego wnioskodawca w zasadzie nie kwestionował.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego pozbawione uzasadnionych podstaw oddalił odwołanie.